

OBJECTEN, VOORWERPEN & HERINNERINGEN

De workshop bestond uit drie korte presentaties en een gesprek. Beide duurden ongeveer een half uur, elke presentatie een minuut of 7,8.

De eerste presentatie was van Sylvia van Dam Merrett van [Feest van Herkenning](#), een Zeeuwse stichting die bijeenkomsten organiseert aan de hand van voorwerpen. Deze bijeenkomsten zijn vooral gericht op ouderen, vaak met dementie. Tijdens de bijeenkomsten blijkt vaak dat een voorwerp luikjes opent in de hersenen. Bedoeling is wel nadrukkelijk het over positieve herinneringen te hebben. De bijeenkomsten leveren niet alleen plezier op voor de deelnemers, zij zijn ook een goede vorm van tijdsbesteding. Bovendien zijn de informatief voor de zorgmedewerkers.

Er zijn ook wel wat problemen. Een daarvan is dat de grotere musea (die immers voorwerpen ter beschikking moeten stellen) veelal niet meedoen. Hun spullen zijn te kostbaar. Een ander probleem is zoals altijd geld. Er zijn te weinig vrijwilligers om de bijeenkomsten te leiden en professionals vragen veel - dat kunnen de zorginstellingen niet betalen. Subsidie is dus nodig.

De tweede presentatie was van Jenny Vreeswijk van het [Ben Sajet Centrum](#), in dit geval geen stichting maar een netwerkorganisatie. In een van hun projecten ('Ver>halen/binden') maken ze eveneens gebruik van voorwerpen om mensen, vooral met een beperking en ouderen, samen te brengen. Hiertoe had Vreeswijk een kistje meegenomen. De inhoud ervan blijkt, net als bij de projecten van Feest van Herkenning, een trigger: mensen gaan daardoor praten. Vreeswijk vertelt vooral over achterliggende gedachten: zorg vanuit je hart, we zitten te veel vast in regels en systemen; stel je open, straal uit dat je mensen wilt leren kennen. Mogelijkheden zijn er voldoende, zegt ze als het op de financiën aankomt. Wij werken veel met instellingen, die hebben vet op de botten.

Tot slot de derde presentatie, van sinoloog Fresco Sam-Sin van het project [Things That Talk](#). De doelgroep is hier een volstrekt andere, namelijk studenten die geesteswetenschappen studeren en gewend zijn zich uitsluitend op teksten te richten. Mede daardoor komen die studenten ook niet tussen de mensen. Gebruik van objecten opent echter ongekende mogelijkheden. Zo toont Sam-Sin twee stethoscopen, een lange en korte. De lange gebruikten artsen voor arme mensen, de korte voor hun eigen 'soort'. Door de lange hielden ze iets meer afstand. Alleen al die gedachte opent een wereld aan verhalen. Van die verhalen heeft het project er ondertussen 1500 verwerkt en 400 gepubliceerd.

Ook Sam-Sin heeft het over de grote musea: hebben veel te veel eerbied voor objecten. En over geld - met een grappige draai: hoe meer ik vraag voor mijn presentaties, hoe beter de uitnodigingen!

De discussie na afloop van de presentaties ging zoals gebruikelijk een beetje alle kanten op. Ter sprake kwamen:

- het ontzamelen van steeds meer musea, ze hebben te veel en hoeven dus niet zo angstig te doen over hun spullen
- er is veel materiaal van - zeg - witte oude mannen maar onvoldoende van andere groepen
- kritiek op de archeologie, net als musea en meer nog gesloten wereld
- belangrijk is het doel en de doelgroep; deze bepaalt omgang met object
- aan de andere kant, doelgroepdenken beperkt, laat los, laat 'het' gebeuren
- dit laatste is een ondertoon in heel het gesprek: alles is in Nederland veel te dichtgetimmerd; experimenteer, durf, doe!
- gebruik van replica
- instanties denken te veel vanuit zichzelf, onvoldoende netwerkdenken
- verhalen verbinden (rode draad gesprek). En als je 't loslaat, kunnen er onverwachte dingen gebeuren

Opgetekend door: Chris van der Heijden